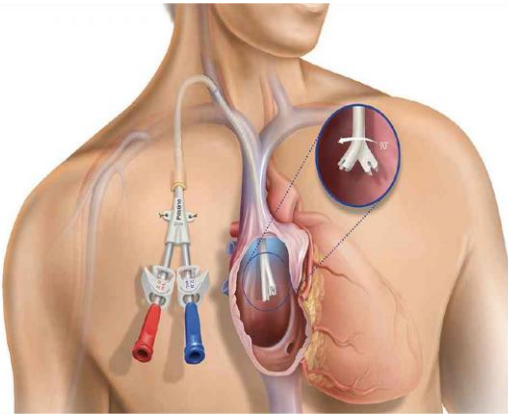

خودمراقبتی از کاتتر همودیالیز

کد محتوا: ۲۶

تهیه و تنظیم:

کارگروه آموزش به بیمار

تدوین ۱۴۰۳

شماره تلفن بیمارستان: ۳۷۲۲۳۰۵۶

۳۷۲۲۸۸۸۸-۳۷۲۴۹۹۶۶

داخلی واحد آموزش: ۲۰۳

<https://beheshtih.mrgums.ac.ir>

علائم و نشانه های عفونت کاتتر عبارتند از:

تب

لرز

ترشح از محل خروج کاتتر

احساس ضعف و بیحالی عمومی

قرمزی یا ورم یا حساسیت در اطراف محل خروج کاتتر

خطرات احتمالی کاتتر همودیالیز دائم سیلیکونی:

۱- جای گذاری اشتباه کاتترهای همودیالیز

۲- تشکیل هماتوم

۳- سوراخ شدن ورید

۴- پنوموتوراکس

۵- سپسیس

۶- آمبولی هوا

۷- آمبولی کاتتر

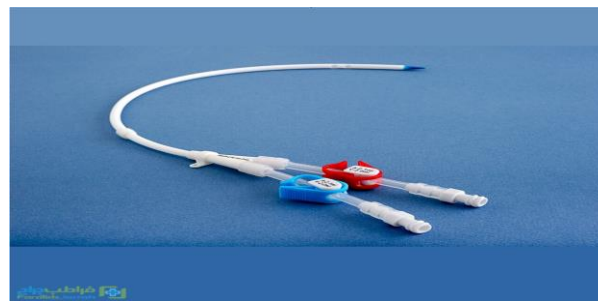
۸- ترومبوز

۹- هموتوراکس

۱۰- آریتمی قلبی

۱۱- هیدروپنوموتوراکس

۱۲- عفونت ناشی از کاتتر

هر پوش ها و کلمپ های کاتتر شما وقتی برای دیالیز استفاده نمی شوند باید کاملا بسته نگه داشته شوند .

از وارد آمدن ضربه و یا ایجاد کشش به کاتتر بپرهیزید.

از کاتتر جهت گرفتن نمونه خون و تزریق دارو و زدن سرم به هیچ عنوان استفاده نکنید.

در صورت جابجا شدن کاتتر، آن را به جلو یا عقب حرکت ندهید.

در صورت استحمام، بلافاصله محل کاتتر باید به صورت استریل خشک و پانسمان شود. زمان استحمام باید تا حد امکان کوتاه باشد. برای استحمام بهتر است به صورت ترتیبی هر ناحیه را شستشو دهید تا آب کمتری به سمت کاتترسرازیز شود. دوش گرفتن دستی بطوریکه ناحیه کاتتر شالودن در آب غوطه ور نشود بهترین روش است

در صورت خونریزی از محل کاتتر، فوراً به پزشک معالج اطلاع رسانی شود.

اگر دیالیز شما به هر علتی قطع شد، ولی کاتتر را به صلاح دید پزشک خود نگاه داشته اید، حتماً در یک مرکز درمانی چند بار در هفته لوله های کاتتر را هپارینه کنید تا از لخته شدن کاتتر و انسداد لاین ها جلوگیری شود.

آیا باید در مورد کاتتر نگران باشم؟

گاهی اوقات، حتی زمانی که شما خیلی مواظبید و دقت می کنید، کاتتر شما ممکن است لخته کند یا عفونی شود.

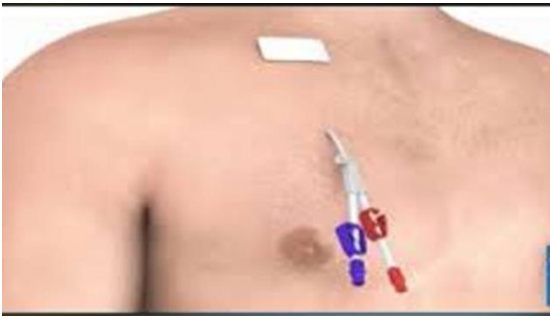
لخته ممکن است داخل مجرای کاتتر یا بیرون کاتتر

تشکیل شود و مسیر را مسدود کند. این وضعیت سرعت

جریان خون کاتتر را کم می کند و کیفیت دیالیز را کاهش

می دهد . عفونت می تواند حتی با سرعت جریان خوب

خون هم ایجاد شود .

چگونه از کاتتر مراقبت کنیم؟

با مراقبت خوب، کاتتر بیشتر عمر می کند و شما از مشکلاتی مثل عفونت و تشکیل لخته در امان خواهید ماند. نکات مهم زیر را رعایت کنید:

پانسمان کاتتر را تمیز و خشک نگهدارید .
اطمینان حاصل کنید که محل ورود کاتتر تمیز است و تیم مراقبت شما پانسمان آن را در هر جلسه دیالیز عوض می کند .

یک ست پانسمان در منزل داشته باشید تا در صورت نیاز به تعویض پانسمان از آن استفاده کنید .
از پرسنل دیالیز بخواهید تا چگونگی تعویض پانسمان را در شرایط اورژانس به شما یاد بدهند .

درپوش کاتتر را هرگز برندارید. هوا نباید وارد کاتتر شود.
از شنا کردن یا قرار گرفتن در وان حمام بپرهیزید .نباید اجازه دهید که محل کاتتر یا پانسمان کاتتر خیس شود.
رطوبت، باعث عفونت می شود .می توانید دوش بگیرید و روی پانسمان را طوری بپوشانید که خیس نشود .هر بار که درپوش کاتتر باز می شود، برای جلوگیری از ورود باکتری به کاتتر و جریان خونتان، روی بینی و دهان خود را با ماسک بپوشانید. پرسنل نیز موقع تعویض پانسمان کاتتر شما باید ماسک بزنند و دستکش بپوشند.

(تا سه هفته) استفاده می شوند اما در شرایط زیر می توان بیشتر از سه هفته از کاتترها برای دیالیز استفاده کرد :
زمانی که فیستول یا گرافت شریانی وریدی ایجاد شده اما هنوز برای استفاده آماده نیست.

زمانی که راه دیگری برای دسترسی دائمی عروقی وجود ندارد. برای مثال، وقتی عروق خونی بیمار به اندازه کافی برای ایجاد فیستول یا گرافت قوی و مناسب نیستند.
کاتترها دو راه دارند یکی قرمز(شریانی) که خون را از ورید شما بیرون می آورد و وارد دستگاه دیالیز می کند و راه دیگر آبی رنگ (وریدی) است که اجازه می دهد خون تصفیه شده به بدن شما باز گردد.

انواع کاتتر

کاتتر همودیالیز ممکن است از نوع موقت یا دائم باشد.
مراقبت از آنها تفاوت جزئی دارد

کاتتر موقت معمولاً در ناحیه گردن گذاشته میشود و جنس آن سفت و غیر قابل انعطاف است. برای استفاده حدود دو هفته است. نباید آب به محل ورود آن به بدن برسد.

کاتتر دائم معمولاً روی سینه قرار میگیرد . تا هنگامی که عفونت نکرده یا دچار لخته نشود قابل استفاده است. دوش گرفتن با آن منعی ندارد.

زمانی که کلیه ها از کار می افتند و نمی توانند خون شما را تصفیه کنند و آب و مواد زائد را از بدن تان دفع کنند، دیالیز خونی به عنوان یک راه درمانی مورد استفاده قرار می گیرد. راه دسترسی عروقی دیالیز خونی، راه رساندن خون شما به دستگاه دیالیز می باشد . برای دیالیز سه راه دسترسی عروقی وجود دارد و شما احتمالاً یکی از این ها را دارید .

🚰 فیستول شریانی - وریدی که با اتصال یک شریان و ورید مجاور هم در دست شما ایجاد می شود .

🚰 گرافت شریانی - وریدی که با استفاده از یک لوله نرم، شریان و ورید دست شما به هم متصل می شوند .

🚰 کاتتر که لوله نرمی است و در یکی از وریدهای بزرگ، معمولاً در رگ گردن، قرار داده می شود .

فیستول شریانی - وریدی انتخاب ارجح و گرافت شریانی - وریدی انتخاب بعدی برای دسترسی عروقی دائمی است . کاتتر برای دسترسی موقتی توصیه می شود. اما گاهی شرایطی وجود دارد که مانع ایجاد فیستول یا گرافت می شود و الزم است از کاتتر به عنوان راه دائمی استفاده شود.

کاتتر همودیالیز چیست ؟

کاتتر لوله ای پلاستیکی هست که درون عروق بزرگ قرار می گیرد و در جای خود ثابت میشود، این لوله بیشتر در محل رگهای کشاله ران، رگهای گردن و یا سینه استفاده میشود کاتتر مورد استفاده برای دیالیز معمولاً یک کاتتر تونلی است زیرا زیر پوست قرار داده می شود. کاتترها عموماً برای شرایط اورژانس و دوره های کوتاه مدت